

จุลสาร

สวนพฤษศาสตร์โรงเรียน

ISSN - 1685-7771

มีนาคม -เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

การประชุมวิชาการและนิทรรศการ “ทรัพยากรไทย : ธรรมชาติแห่งชีวิต”

ณ สำนักพระราชวัง พระราชวังดุสิต กรุงเทพมหานคร

วันอังคารที่ 25 มีนาคม 2546 เวลา 09.30-12.00 น. ณ อาคารรับรองสำนักพระราชวัง พระราชวังดุสิต กรุงเทพฯ มีการประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดการประชุมและแสดงนิทรรศการ เรื่องทรัพยากรไทย : ธรรมชาติแห่งชีวิต ที่มีขึ้นระหว่างวันที่ 9-15 พฤษภาคม 2546 โดยคุณแก้วขวัญ วัชโรทัย เลขาธิการพระราชวัง ผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เป็นประธานที่ประชุม จากการประชุมได้แจ้งวัตถุประสงค์ของการจัดงานครั้งนี้ดังนี้คือ

1. เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เจริญพระชนมายุครบ 4 รอบ พระชันษา และทรงดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ครบ 10 ปี
2. เพื่อเป็นการสนองพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรของประเทศ
3. เพื่อเผยแพร่ผลการปฏิบัติงานของคณะปฏิบัติงานวิชาการจากหน่วยงาน มหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษาต่างๆ ที่ร่วมสนองพระราชดำริ ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
4. เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ที่ดำเนินงานในการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติได้นำเสนอผลงานรับทราบการดำเนินงานซึ่งกันและกัน ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ความคิดเห็น
5. เพื่อร่วมกันปรึกษาหารือแนวทางที่จะร่วมสนองพระราชดำริ ในการให้เกิดเครือข่ายที่ถาวรเพื่อการอนุรักษ์พัฒนาทรัพยากรให้เกิดประโยชน์แก่มหาชนชาวไทยต่อไป

พร้อมทั้งสรุปการดำเนินงาน การเตรียมพร้อมในการจัดงาน ของทุกฝ่าย เช่น พื้นที่ที่จัดงาน ฝ่ายพิธีการ ฝ่ายนิทรรศการ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายสถานที่ ฝ่ายปฏิคมต้อนรับ ฝ่ายประชาสัมพันธ์

ก้อยแกลง

สวัสดีค่ะ สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนทุกท่านค่ะ ฉบับนี้คณะผู้จัดทำก็มีเรื่องเกี่ยวกับงานการจัดแสดงนิทรรศการวิชาการ เรื่องทรัพยากรไทย : ธรรมชาติแห่งชีวิต ที่จะขึ้นระหว่างวันที่ 9 - 15 พฤษภาคม 2546 ณ สำนักพระราชวัง พระราชวังดุสิต กรุงเทพมหานคร น้องๆ สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ที่จะมาร่วมจัดนิทรรศการ เตรียมตัวกันหรือยังคะ ถ้ายังก็รีบดำเนินการกันนะค่ะ

ส่วนจุดสารฉบับนี้ก็เช่นกัน มีเนื้อหาเรื่องราวที่น่าสนใจมากมาย เช่น เรื่องการทำไวน์มั่งคุด โครงสร้างภายนอกของพืช ต่อจากฉบับที่ 1 ก็น่าสนใจอีกเช่นกัน มุมสรรสร้างจากสมาชิก ก็มีนิทานเรื่อง ประคองชีวิต ที่น่าสนใจ น่าอ่าน จากน้องๆ สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โรงเรียนหอแซฟฟิทยา และมีรายงานล่าสุดความก้าวหน้าของการเตรียมงานจัดแสดงนิทรรศการวิชาการ เรื่องทรัพยากรไทย : ธรรมชาติแห่งชีวิต แจงให้สมาชิกทราบด้วยคะ

แนะนำที่ปรึกษาและประสานงาน โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

ประวัติ

ชื่อ - สกุล : นางประสพศรี เตมียบุตร

ตำแหน่งรับราชการ-ทำงาน(สุดท้าย) : ผู้อำนวยการโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี จ.พิษณุโลก ผู้ตรวจราชการ
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7

ตำแหน่งปัจจุบัน : ที่ปรึกษาและประสานงาน งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

โรงเรียนสมาชิกที่รับผิดชอบ : โรงเรียนสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เขตการศึกษา 7

หน้าที่รับผิดชอบ : - ให้คำปรึกษาแนะนำ การดำเนินงานโครงการ

- เชื่อมเขียนให้คำแนะนํารองเรียนสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เขตภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ นครสวรรค์ พิษณุโลก กำแพงเพชร พิษณุโลก ตาก ฯลฯ

ที่อยู่ : โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต กทม. 10303

ที่บ้าน : 64/2 ซอยพญาเสือ 1 ถนนพทุทบุชา อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

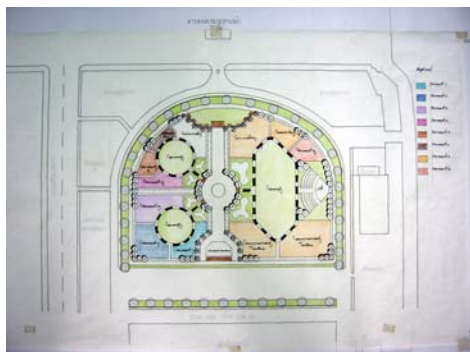
โทร : 0 2282 1850,0 5525 1434

ชาวสมาชิก

การประชุมวิชาการและนิทรรศการ“ทรัพยากรไทย : ธรรมชาติแห่งชีวิต” วันที่ 19 เมษายน 2546 ณ อาคาร 602 สำนักพระราชวัง พระราชวังดุสิต กรุงเทพฯ

เรื่องสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มีการนำเสนอทางวิชาการ 20 โรงเรียน จาก 113 โรงเรียน ในห้องแสดงโปสเตอร์วิชาการ นำเสนอทางวิชาการภาคโปสเตอร์ 112 โรงเรียน นำเสนอนิทรรศการ 65 โรงเรียน บริเวณสนามหน้าอาคารสำนักพระราชวัง พิพิธภัณฑฯ พืช/พิพิธภัณฑฯ ธรรมชาติวิทยา นำเสนอโดยโรงเรียนสตรีภูเก็ต สถาบันเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พิพิธภัณฑฯ ธรรมชาติวิทยา เกาะและทะเลไทย นำเสนอโดยกองทัพเรือ มีการแสดงเวทีกลางแจ้ง มีการสาธิตสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ การทำตัวอย่างพรรณไม้แห้ง เก็บตัวอย่างแมลงเพื่อศึกษา การทำเครื่องหมาย และตรวจติดตามหอยเชือกโกเลต การใช้ขีดความสามารถทางทหารสนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ วงดนตรี(ทร.) การแสดงความสามารถของสัตว์(เขาเขียว) สาธิตเพลงก่อดอนทะเล การแสดงของโรงเรียนสมาชิก 14 โรงเรียน การจำหน่ายผลิตภัณฑ์จาก การดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียนของโรงเรียนสมาชิกฯ

ประชุมโรงเรียนสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน วันที่ 19 เมษายน 2546 ณ โรงเรียนจิตรลดา

ทางโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้จัดการประชุมโรงเรียนสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนที่ได้รับป้ายพระราชทานปี 2546 ที่โรงเรียนจิตรลดาจำนวน 30 โรงเรียน โดยมีคุณพรชัย จุฑามาศ รองผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เป็นวิทยากร เนื้อหาในการประชุมวิทยากรได้ชี้แจงถึง บทบาทของสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนที่ได้รับป้ายพระราชทานปี 2546 และการเตรียมเข้าร่วมจัดนิทรรศการปี 2546 หลังจากการชี้แจงของวิทยากร ได้เปิดโอกาสให้คณาจารย์โรงเรียนที่ได้รับป้ายพระราชทาน ปี 2546 ได้ซักถามข้อสงสัยในประเด็นต่างๆ จนถึงเวลา 12 : 00น. คุณพรชัย จุฑามาศ รองผู้อำนวยการโครงการ อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้สรุปการประชุมและกล่าวปิดประชุม

ก้าวไกลๆ ฉบับนี้มาเกี่ยวกับความรอนระอุของหนารอนและพร้อมกับการลุ้นว่าประเทศไทยกำลังจะเข้าร่วมให้สัตยาบันกับอนุสัญญาความหลากหลายทางชีวภาพ(Convention on Biological Diversity) หรือไม่ คงจะต้องรอฟังข่าวกันต่อไปเนื่องจากปีนี้เป็นปีที่ครบรอบ 50 ปีของการพบโครงสร้างดีเอ็นเอ ทำให้ นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1953 เมื่อ James Watson และ Francis Crick ได้ค้นพบโครงสร้างของสารพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตที่เรียกว่า DNA (deoxyribonucleic acid) โคมหน้าใหม่ของการพันธุศาสตร์ก็เริ่มเปลี่ยนไปสู่ในระดับชีวโมเลกุลตั้งแต่นั้นมา

การพัฒนาทางเทคโนโลยีชีวภาพในสิ่งที่เรียกว่าพันธุวิศวกรรม (genetic engineering) ได้แก่การโคลนนิ่ง (cloning) ก็ได้มีการศึกษากันมาขึ้นตลอดจนได้มีการถกเถียงกันในระดับวิชาการในเรื่องของ Genetically Modified Organisms (GMOs) หรือที่เรียกกันว่าเป็นสิ่งมีชีวิตที่เกิดขึ้นมาจากพันธุวิศวกรรมโดยการตัดต่อยีนว่าจริง ๆ แล้ว ใครที่ต้องการ GMOs ทำไมเราถึงต้องการGMOs แล้วที่แท้จริงนั้น GMOs มีประโยชน์หรือโทษอย่างไร

พูดกันถึง GMOs ในทวีปยุโรปได้กำลังพิจารณาถึงการติดฉลากของอาหารที่ทำจาก GMOs หรือมีส่วนผสมของ GMOs เพราะด้วยเหตุผลที่ว่าประชาชนผู้บริโภคนั้นควรจะมีโอกาสในการตัดสินใจที่จะเลือกซื้ออาหารที่ทำจาก GMOs หรือมีส่วนผสมของ GMOs โดยเฉพาะอาหารสำหรับมนุษย์ เท่านั้น แม้แต่อาหารสัตว์ที่มีส่วนผสมของ GMOs จะต้องมีการติดฉลากบอกอย่างชัดเจน เพื่อให้เกษตรกรตัดสินใจที่จะเลือกใช้อาหารเหล่านี้หรือไม่

ในปัจจุบันกฎหมายที่ใช้สำหรับอาหารประเภทนี้ คือจะมีสัญลักษณ์บอกไว้สำหรับอาหารที่ได้รับการตรวจสอบไว้ว่ามีดีเอ็นเอหรือโปรตีนที่มาจาก GMOs เท่านั้น ในอาหารสัตว์ยังไม่มีการบอกอะไรด้วยซ้ำแม้ว่าจริง ๆ แล้วทำมาจาก GMOs (เช่นถั่วเหลือง ข้าวโพด เป็นต้น)

ในอนาคต GMOs ที่นำมาใช้ในอาหารจะต้องระบุอย่างแน่ชัด แม้แต่น้อยกว่า หนึ่งเปอร์เซ็นต์ซึ่งเป็นการปนเปื้อนจากการเก็บผลผลิต การขนส่ง และการผลิตอาหาร ซึ่ง GMOs ในยุโรปในขณะนี้มีน้อยมากเมื่อเทียบกับทางสหรัฐอเมริกาและแคนาดา โดยสรุปมีกฎหมายที่กำลังอยู่ในการพิจารณาของสภาดังนี้

1. ผลผลิตจะต้องถูกติดฉลากว่ามี GMOs ถ้ามีส่วนผสมของ GMOs ถึงแม้ว่าจะตรวจไม่พบ GMOs ในผลผลิตก่อนที่จะบริโภค
2. อาหารสัตว์ที่ผลิตมาจาก GMOs ก็จะต้องติดฉลากระบุว่าทำมาจาก GMOs เช่น ผลิตด้วยเช่นกันกับอาหารของมนุษย์
3. การปนเปื้อนในอาหารที่เกิดจาก GMOs ไม่ว่าจะน้อยกว่า 0.9 % จะต้องอยู่ในการพิจารณา ของคณะกรรมการ (EU Scientific Committee) และในระยะเวลา 3 ปี ผลติภัณฑ์ชนิดนั้นจะต้องมีค่าปนเปื้อนของ GMOs น้อยกว่า 0.5 % จึงจะถือว่าไม่มีการปนเปื้อนของ GMOs
4. อาหารหรือผลิตภัณฑ์ที่มาจาก GMOs จะต้องถูกตรวจสอบและแจ้งให้ทราบต่อสาธารณชนอย่างเปิดเผย

พบกันใหม่ฉบับหน้าค่ะ

เปิดกรรกลางบาน... โดย พี่ยุบ

Handwriting practice lines consisting of a long horizontal row of small boxes and a shorter row below it.

Handwriting practice lines consisting of a long horizontal row of small boxes and several shorter rows below it.

Handwriting practice line consisting of a row of small boxes.

(*Tiliacora triandrus*)

Handwriting practice lines consisting of a long horizontal row of small boxes and several shorter rows below it.

(*Sesbania grandiflora*)

Handwriting practice lines consisting of a long horizontal row of small boxes and several shorter rows below it.

(*...*)

Handwriting practice lines consisting of a long horizontal row of small boxes and several shorter rows below it.

(*Morinda citrifolia* L.)

Handwriting practice lines consisting of a long horizontal row of small boxes and several shorter rows below it.

บทความผู้ทรงคุณวุฒิ

โดย ศ.ดร.เพียว เหมือนวงศ์ญาติ

อาหารและยาล้วนคุณค่าสมุนไพร

มันปู

ชื่อวิทยาศาสตร์

Glochidion perakense Hook.f.

วงศ์

Euphorbiaceae

ชื่ออื่นๆ

ชุมเสียด พุงหมู(ชุมพร) มันปูใหญ่(นครศรีธรรมราช) สมเสียด(นราธิวาส)

ลักษณะ

เป็นไม้ต้นขนาดเล็ก สูงได้ 7-13 เมตร ใบ เป็นใบเดี่ยวรูปขอบขนานแกมรูปไข่ออกแบบ สลับ แผ่นใบรูปไข่ ขอบใบเรียบ ปลายใบแหลม ฐานใบมน ก้านใบและแผ่นใบอ่อนมี สีเขียวอมแดง ดอก ช่อดอกขนาดเล็ก กลีบเลี้ยงสีเขียวอ่อนถึงเหลือง แยกเพศ อยู่คนเดียวกัน ออกเป็นกระจุกตามง่ามใบ กลีบเลี้ยง 5-6 กลีบ ไม่มีกลีบดอก ผล ค่อนข้างกลม แป้น เมื่อแก่แตก 5-6 พู แต่ละพูแยกเป็น 2 ซีน มี 10-12 เมล็ด เมล็ดเล็กมีเยื่อสีแดง ติดอยู่ที่ปลายของแกนผล

ประโยชน์

อาหาร ยอดอ่อน รับประทานเป็นผักสด ใส่แกง หรือรับประทานกับขนมจีนน้ำยา (ยอด มันปูที่มีสีแดงจะมีรสฝาด ชาวบ้านนิยมยอดมันปูที่มีสีขาว รสจะมัน) ทางยา ราก และ ลำต้น แกรอนใน เป็นยาบำรุง

ย่านาง

ชื่อวิทยาศาสตร์

Tiliacora triandra Diels

วงศ์

Menispermaceae

ชื่ออื่นๆ

จอยนาง(เชียงใหม่) เถาย่านาง เถาวัลย์เขียว(กลาง) ยอดนาง(สุราษฎร์ธานี) ปู่เจ้าเขาเขียว จันยอ

ลักษณะ

ไม้เลื้อย เถาอ่อนมีขนอ่อนปกคลุม รากมีขนาดใหญ่ ใบ เป็นใบเดี่ยวออกแบบสลับแผ่น ใบค่อนข้างหยาบขอบใบหยักเป็นลอน ดอก ช่อออกตามซอกก้าน ใบมีดอกย่อย 3-4 ดอก ดอกแยกเพศอยู่คนละเถาไม่มีกลีบดอก ผล รูปกลมรี ขนาดเล็กสีเขียวเมื่อแก่มีสีเหลืองอมแดง สุกเป็นสีดำ

ประโยชน์

อาหาร ใบ ย่านาง ไซ้ตำคั้นเอาน้ำสีเขียว ใส่ในหม้อต้มหน่อไม้แกงหรือทำซุบหน่อไม้ ลดรสขมขื่นของหน่อไม้ จะทำให้รสของแกงหรือซุบมีรสชาติกลมกล่อม บางแห่งนำไปแกงกับ จี๋เหล็ก หรือใส่ในแกงขนุน และแกงอีลอก ทางยา ราก รสจัดแก้ไข้ทุกชนิด เช่น ไข้ผัดสำแดง ไข้พิษ ไข้เหนือ พวกเหือด หัด อีสุกอีใส และเป็นยากระทุ้งพิษ

อาหารและยาลานคุณคาสมนไพร

อบเชยเถา

ชื่อวิทยาศาสตร์

Zygotelma bentharii Baill.

วงศ์

Asclepiadaceae

ชื่ออื่นๆ

ตำยานตัวผู้ เครือเขาลวก(นครสวรรค์)

ลักษณะ

ไม้เถา ขนาดเล็กอายุหลายปี มีขนสั้นๆ มีช่องอากาศประปราย ทุกส่วนมีน้ำยางสีขาวเหมือน น้่านม ใบ เดี่ยวออกตรงข้าม แผ่นใบรูปไข่แกมใบหอกหลังใบสีเขียวเข้ม บางใบมีสีอ่อน ประอยู่ทั่วไป ท้องใบสีเขียวหม่น หูใบสั้นมาก ดอก ช่อ ออกตามง่ามใบ ช่อดอกสั้น มีขนใน หนึ่งช่อมี 3-4 ดอกย่อย กลีบดอกบิดไปทางเดียวกันมี 5 กลีบ เมื่อดอกบานจะเหมือนดอก มะเขือ กลีบด้านนอกสีเขียวแกมเหลือง ขอบสีม่วง ด้านในสีม่วงแดง มีขนประปรายทั้งด้าน นอกและด้านใน มีระยางค์รูปมงกุฎสีม่วงอ่อน ผล เป็นฝักคู่รูปไข่ยาวประมาณ 4-6 ซม. สีเขียว เมื่อฝักแก่แตกตะเข็บเดียว

ประโยชน์

อาหาร ผลสด รับประทานกับน้ำพริก หรือต้มให้สุก

ทางยา ราก ปรุงเป็นยาหอม แก้ลมวิงเวียน ขับลมในลำไส้ แก้ปวดมวนในท้อง บำรุงหัวใจ ชุ่มชื้น ทั้งต้นใช้ต้มน้ำอาบหรือใช้อบไอน้ำ แก้โรคผิวหนังคัน

บอนจีน

ชื่อวิทยาศาสตร์

Limnocharis flava (L.) Buch.

ชื่อพ้อง

L. emarginata Humb & Bojool

วงศ์

Alismataceae

ชื่ออื่นๆ

ผักพาย ผักตบใบพาย(อีสาน) คันจ้อ(ขอนแก่น) ผักคันของ(อุดรธานี) ตาลปัตรฤาษี นางกวัก(กลาง) บัวควัก(เหนือ) บัวลอย(แม่ฮ่องสอน)

ชื่อสามัญ

yulow Velvet Leaf

ลักษณะ

ไม้ล้มลุก อายุหลายปี ลำต้นเป็นเหง้าฝังจมในโคลน ใบ เดี่ยว เรียงสลับมีก้านใบยาวออกมา จากลำต้นโตขึ้นสูงเหนือน้ำ ก้านใบยาวประมาณ 25-30 ซม. ก้านใบแผ่นใบสีเขียวอ่อน ก้านใบเป็นเหลี่ยม แผ่นใบกว้างคล้ายใบตาลปัตร ดอก ช่อดอกแบบซี่ร่ม ดอกย่อยกลีบดอก สีเหลืองร่วงง่าย

ประโยชน์

อาหาร ต้นอ่อน ดอกอ่อนรับประทานเป็นผักสด หรือลวกเป็นผักจิ้ม ชาวอีสานทำเป็นก้อย บอนจีนมีรสหวานมัน

ทางยา รับประทานจะช่วยเจริญอาหาร ระบายอ่อนๆ ป้องกันไข้หวัด

พรรณไม้น้ำ

โครงสร้างภายนอกของพืช เพื่อการศึกษาพรรณไม้ในสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน : ราก (ตอนที่ 2)

สวัสดีครับน้องๆ สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนทุกท่าน พรรณไม้น้ำรูปร่างนี้ที่ได้นำโครงสร้างภายนอกของพืชเพื่อการศึกษาพรรณไม้ในสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ต่อจากฉบับที่ 1 ปีที่ 8 เกี่ยวกับราก

4. รากที่ดัดแปลงไป (modified root) มีหลายแบบ เช่น

- รากค้ำจุน (prop root or stilt root) เป็นรากที่แตกจากข้อของลำต้นที่อยู่เหนือพื้นดินแล้วพุ่งลงสู่ดินเพื่อค้ำยันลำต้น เช่น โกงกาง เตย ไทรยอย
- รากพอน (buttress root) เป็นรากที่เกิดจากโคนต้นส่วนที่อยู่ใกล้ระดับดินเจริญขยายออกลงไปยังระดับดินเป็นปีกสันที่บริเวณโคนต้น ทำหน้าที่ค้ำจุนลำต้นให้มั่นคงแข็งแรงขึ้น เช่น ตะแบก กระจูด
- รากสังเคราะห์แสง (photosynthetic root) เป็นรากที่แตกจากลำต้นหรือกิ่งห้อยอยู่ในอากาศส่วนปลายสีเขียว สังเคราะห์แสงได้ เช่น กลวยไม้
- รากหายใจ (pneumatophore) เป็นรากที่แทงตั้งฉากขึ้นมาจากผิวดิน เพื่อทำหน้าที่หายใจ เช่น ลำพู ลำแพน ประสัก
- รากเกาะ (climbering root) เป็นรากที่แตกออกมาจากข้อของลำต้น เกาะหลัก เสา หรือไม้อื่น เช่น พลูด พริกไทย
- รากสะสมอาหาร (storage root) เป็นรากที่มีลักษณะอวบ อุ่มน้ำ เช่น กระจูด แครอท
- รากเบียน (parasitic root) เป็นรากที่เกาะติดอยู่บนพืชชนิดอื่นแทงทะลุเนื้อเยื่อของพืชที่เกาะดูดน้ำและอาหารจากพืชนั้นไปใช้ เช่น ฝอยทอง กาฝาก

รากค้ำจุน

รากพอน

รากเบียน

รากสังเคราะห์แสง

รากหายใจ

รากสะสมอาหาร

สรรสร้างจากสมาชิก

สวัสดิ์ละลบันี้มุ่มสรรสร้างจากสมาชิกที่นำเสนอเป็นนิทานเรื่อง “ประดู่คู่ชีวิต” จากน้องๆสมาชิกฯ โรงเรียนหอพระพิทยา ที่ได้เขียนเล่าเป็นเรื่องราวส่งเข้ามาที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ที่ได้ลงให้ในจุลสารฉบับนี้ หากเข้าไป พี่ๆ ก็ขอภัยไว้ด้วยนะค่ะ และหวังว่าพี่คงได้รับนิทานดีๆ ที่มีสาระจากน้องๆ สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเข้ามาเรื่อยๆ นะค่ะ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pterocarpus macrocarpus* Kurz
 ชื่อวงศ์ Papilionaceae (The Dapileon Family)
 ชื่อสามัญ Burma padauk, Narra
 ชื่ออื่นๆ ประดู่ ประดู่ไทย คู่ ประดู่บ้าน

ประดู่

ประดู่คู่ชีวิต

มีเด็กผู้หญิงคนหนึ่ง เธอกำพร้าพ่อตั้งแต่เธอยังเล็ก เธออยู่กับแม่เพียง 2 คนเท่านั้น ต่อมาแม่ของเด็กผู้หญิงคนนี้จะสิ้นใจ ก็ได้ออบเมล็ดพืชประหลาดแก่หญิงสาวเอาไว้ เธอเก็บเมล็ดพืชไว้จนเธอมีครอบครัว พอเธอใกล้ตาย เธอก็บอกให้ลูกของเธอพาเธอพร้อมกับเมล็ดพืชประหลาด

หลังจากนั้นเธอก็ไปเกิดอยู่บนสวรรค์ เธอปลูกเมล็ดพืชประหลาดนั้นบนสวรรค์หลังจากนั้นไม่นานเมล็ดพืชประหลาดก็เจริญเติบโตบนสวรรค์ เป็นต้นไม้ที่ใหญ่และให้ความร่มรื่นแก่ เทวดา นางฟ้ามากมาย

เมื่อพระอัมรินทร์รู้ว่า เมล็ดพืชประหลาดนี้ให้ความสวยงามและความร่มรื่นแก่ เทวดาทั้งหลายจึงให้เจ้าของต้นไม้ประหลาดนี้ ไปขยายพันธุ์ให้ทั่วสวรรค์

เธอขยายได้มากกว่า 10 ต้น ผ่านไป 5 ปี เธอขยายพันธุ์ต้นไม้ประหลาดได้มากกว่าเดิมถึง 100 ต้นหลังจากนั้นเธอก็ได้มาเกิดยังโลกมนุษย์ขณะเดียวกันนั้นผลจากต้นไม้ประหลาดบนสวรรค์ก็ตกจากต้นแล้วกลิ้งลงมายังโลกมนุษย์

เมื่อเธอเกิดบนโลกมนุษย์ พ่อและแม่ของเธอตั้งชื่อให้ว่า “เจ้าคู่ (ผู้ชาย)” ในเวลาที่เขาเติบโตต้นไม้ประหลาดนั้นก็เติบโตตามเขาไปด้วย และก็มีอายุเท่ากับเขาดูด้วย

เมื่อเขาอายุได้ 25 ปี เขาก็มีแฟนชื่อว่า “ประยงค์” เขาก็มีลูกกับประยงค์ เขานำอักษรของคำว่าประยงค์กับเจ้าคู่มาผสมกัน เป็นคำว่า “ประดู่”

เมื่อประดู่อายุได้ 12 ปี ก็ได้เข้าไปเจอต้นไม้ประหลาด เขาได้ตั้งชื่อว่าประดู่เอาไว หลังจากนั้นต้นไม้นั้นก็ตั้งชื่อว่า “ประดู่” จนถึงปัจจุบัน

พฤกษารรณศิลป์ ดวงแก้ว

สวัสดีค่ะ ฉบับนี้ก็กลับมาพบกันอีกเช่นเคยนะคะ กับพฤกษารรณศิลป์ ที่ได้้นำเพลงดอกบัว ทำนองลาวกระทบไม้ จากสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์ วิชานาฏศิลป์ พี่จึงได้นำมาให้ น้องสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ได้ฝึกร้อง ฝึกแต่ง และศึกษาหาความรู้

เพลง ดอกบัว

ทำนอง : ลาวกระทบไม้

โอ้ - โอละเน้อเจ้าดอกบัวเอ๋ย ลา.....

เกิดจิวีดอกบัวหลวงงามดีสีชมพูงามตา

สวนเด่นแปลกตาบงกชนี้เอ๋ย ลา.....

พีนี้อักบัวเจ้า บัวหลวงชูสง่า

ยามลมพัดไหวผ่าน ไหวไป ไหวมา ลา

เสียงดังจ้อกจ้อก ฝนตกแดดออก นกกระจอกมันจ้อกัน

พายเรือ ชมบัว แสนจะสนุก ลา.....

จับใจ จริงเนาะ เหมาะเวากัน

อยู่ในเขตชั้นที่รั้วพระมารดา ฮึกเฮิงถักกะเกิงขวัญใจรำเกิด ลา.....

เกิดจิวีวิสัยเห็นนกกา

แย้มขานกระหิ้ม ปรีเปรมปรา

ดอกบัวเจ้า ลา.....สุขเอ๋ย

สสรทา มาฝาก

โดยพี่ปัก

ฉบับนี้มีอาหารว่างมาฝากสำหรับสมาชิกคะ “ข้าวเกรียบฟักทอง” หรือว่าจะใช้เผือกแทนฟักทองก็ได้คะถ้ามีฟักทองหรือเผือกมากๆ ไม่ทราบว่าจะทำอะไรรับประทานดี ก็ลองทำข้าวเกรียบดูนะคะ เพราะทำแล้วเก็บไว้ได้นาน อยากรับประทานเมื่อไรก็นำมาทอดรับประทานได้เลยคะ

เครื่องปรุง

1. ฟักทองบด	1 ถ้วย
2. กระทียม	10 กลีบ
3. พริกไทย	2 ชอนโต๊ะ
4. แป้งมัน	1/2 ก.ก.
5. น้ำมัน(น้ำมันจืด)	1 ถ้วย
6. กุ้งแห้งป่น	1 ชอนชา
8. เกลือป่น	1 ชอนโต๊ะ

วิธีทำ

1. ึ่งฟักทองให้สุกแล้วบดละเอียด
2. โขลกพริกไทยให้ละเอียด ใส่กระทียม รากผักชีลงไปโขลกผสมให้ละเอียด
3. ผสมแป้งมันกับฟักทองที่บด
4. นำข้อ 2 และข้อ 3 มาผสมกับกุ้งแห้งป่น นวดให้เหนียว ถ้าแห้งไปเติมน้ำมันลงไปเล็กน้อยระหว่างนวด
5. เมื่อเหนียวดีแล้วนำไปใส่ถังถึง ึ่งนาน 30 นาที ยกลง วางสิ่งลมห้างคืนไว้ให้แห้ง
6. นำมาหั่นเป็นแว่นบางๆ และนำไปตากแดดให้แห้งสนิท
7. เมื่อต้องการรับประทานก็นำมาทอดในน้ำมันร้อนจัด ไฟปานกลาง

เล็กๆ น้อยๆ

กับการกำจัดแมลงวัน

แมลงวันเป็นแมลงที่ไม่พึงประสงค์ ของทุกคน เพราะเป็นพาหะนำโรคหลายชนิด และนำรำคาญมาก วิธีกำจัดแมลงวันมีหลายวิธี ลองใช้วิธีนี้ดูนะคะ ใช้น้ำตาลปิบที่เหลวๆ ผสมด้วยพริกไทยป่นละเอียด น้ำตาล 3 ส่วน พริกไทยป่น 1 ส่วน คนให้เข้ากันเหมือนแป้งเปียก แล้วนำไปทาบนกระดาดที่มีแมลงวันบินอยู่มากๆ เมื่อแมลงวันบินลงไปกินน้ำตาลผสมพริกไทย แมลงวันก็จะตาย หรือหากไม่มีน้ำตาลปิบ จะใช้น้ำตาลทรายนำไปเคี้ยวเป็นน้ำเชื่อมข้นๆ โดยใช้น้ำเชื่อม 3 ส่วน ผสมกับพริกไทยป่น 1 ส่วน ใส่ไว้ในถ้วยหรือจานที่มีแมลงวัน เมื่อแมลงวันมากินน้ำเชื่อมก็จะตายเหมือนกัน

มมนี้มีรางวัล

Kwangtawai@chaiyo.com โดย หนูคา

สวัสดีคะน้องๆสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียนพบกันอีกเช่นเคยกับมมนี้มีรางวัล ฉบับนี้พี่หนูคาก็มีเกมมาให้ น้องๆ สมาชิก สวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียนได้เล่นกันอีกเช่นเคย แต่ช่วงนี้เป็นช่วงปิดเทอมกัน น้องๆ หลายคนก็คงได้ไปเที่ยวที่ไกลๆ คงได้พบเห็นพรรณไม้ต่างๆ มากมายที่ยังไม่เคยรู้จักกันก็ใคร่จัก และนำมาเป็นคำตอบในมมนี้มีรางวัลฉบับนี้กัน และที่พิเศษอีกอย่างของมมนี้มีรางวัลฉบับนี้ก็คือพี่ได้นำคำศัพท์ที่น่ารู้เกี่ยวกับพืชมาให้น้องๆ สวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียนได้ศึกษากันนะคะ

กติกา

ให้บอกชื่อพืชที่สามารถใช้เป็นเครื่องดื่ม บอกชื่อวิทยาศาสตร์ บอกวงศ์ ใช้ส่วนไหนของพืชทำประโยชน์ที่ได้รับ ให้ได้มากกว่า 20 ชนิด เมื่อได้คำตอบแล้วก็รีบส่งกันเข้ามาเยาะๆนะคะพี่หนูคามีรางวัลจะมอบให้คะ

ตัวอย่าง

1.กาแฟ

วงศ์ RUBIACEAE
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Coffea arabica* L.
ทำจาก เมล็ดกาแฟ
ประโยชน์ ดื่มแก้ปวด

ศัพท์น่ารู้ เกี่ยวกับพืช

Cell(เซลล์)

คือ หน่วยชีวิตที่เล็กที่สุดประกอบขึ้นเป็นโครงสร้างส่วนต่างๆ ของพืชและสัตว์ สิ่งที่มีชีวิตบางชนิด มีเพียงเซลล์เดียว สิ่งที่มีชีวิตบางชนิดประกอบด้วยเซลล์หลายประเภทจำนวนนับไม่ถ้วน มนุษย์วัยเจริญพันธุ์มีเซลล์อยู่ถึง 50,000 ล้านเซลล์ เซลล์มีขนาดเล็กจิ๋ว จะมองเห็นได้ก็ต้องส่องดูด้วยกล้องจุลทรรศน์

Chlorophyll(คลอโรฟิลล์)

คือ สารพิเศษสีเขียว ให้สีเขียวสดใสแก่ใบไม้ คอลโรฟิลล์จะรับพลังงานแสงอาทิตย์นำมาใช้ปรุงอาหารเลี้ยงตนพืช

ที่ปรึกษาทางวิชาการ : ศ.พิเศษ ประชิต วามานนท์ ผศ. จิรายุพิน จันทระประสงค์ ศ. ดร. พเยาว์ เหมือนวงษ์ญาติ คณะอาจารย์ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะอาจารย์ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผลิตภัณฑ์ : ฝ่ายผลิตสื่อกราฟิก โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10303

ติดต่อได้ที่ : นายพรชัย จูฑามาศ
สำนักงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
สวนจิตรลดา ถ.ราชวิถี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10303 โทร. 0 2282 0665, 0 2282 1850 โทรสาร 0 2282 0665
www.rspg.thaigov.net
e-mail : dongdib05@plantgenetics-rspg.org